Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

14. juni 2016 *

»Appel — medlem af Europa-Parlamentet — assistentgodtgørelse til parlamentsmedlemmer — tilbagesøgning af uberettiget udbetalte beløb — inddrivelse — gennemførelsesbestemmelser til statutten for Parlamentets medlemmer — overholdelse af retten til forsvar — princippet om upartiskhed — forældelse — forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 — artikel 78-81 — delegeret forordning (EU) nr. 1268/2012 — artikel 81, 82 og 93 — princippet om beskyttelse af den berettigede forventning — rimelig frist«

I sag C-566/14 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 6. december 2014,

Jean-Charles Marchiani, Toulon (Frankrig), ved avocat C.-S. Marchiani,

appellant,

den anden part i appelsagen:

Europa-Parlamentet ved G. Corstens og S. Seyr, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt i første instans,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling)

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, vicepræsidenten, A. Tizzano, afdelingsformændene R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič (refererende dommer), J.L. da Cruz Vilaça, A. Arabadjiev, C. Toader, D. Šváby, F. Biltgen samt dommerne J.-C. Bonichot, M. Safjan, E. Jarašiūnas, C.G. Fernlund, C. Vajda og S. Rodin,

generaladvokat: M. Wathelet

justitssekretær: fuldmægtig V. Giacobbo-Peyronnel,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 8. december 2015,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 19. januar 2016,

afsagt følgende

* Processprog: fransk.

Dom

1 Ved appelskrift har Jean-Charles Marchiani nedlagt påstand om ophævelse af Den Europæiske Unions Rets dom af 10. oktober 2014, Marchiani mod Parlamentet (T-479/13, ikke trykt i Sml., herefter »den appellerede dom«, EU:T:2014:866), hvorved Retten frifandt Parlamentet for en påstand om annullation af afgørelsen truffet af Europa-Parlamentets generalsekretær den 4. juli 2013 vedrørende tilbagesøgning hos appellanten af et beløb på 107 694,72 EUR (herefter »den omtvistede afgørelse«) og af den dertil hørende debetnota nr. 2013-807 af 5. juli 2013 (herefter »den omtvistede debetnota«).

Retsforskrifter

EU-retten

Forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012

2 Artikel 78 med overskriften »Fastlæggelse af fordringer« i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EUT 2012, L 298, s. 1), bestemmer:

»1. Fastlæggelse af en fordring er den handling, hvorved den ansvarlige anvisningsberettigede:

a) kontrollerer eksistensen af debitors gæld

b) fastslår eller kontrollerer gældens tilstedeværelse og størrelse

c) kontrollerer, at gælden er forfalden.

2. Egne indtægter, der overdrages til Kommissionen, og enhver fordring, der er sikker, opgjort og forfalden til betaling, fastlægges ved en indtægtsordre, der sendes til regnskabsføreren, efterfulgt af en debetnota, der stiles til debitor, begge udarbejdet af den ansvarlige anvisningsberettigede.

3. Uretmæssigt udbetalte beløb inddrives.

4. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 210 vedrørende fastsættelse af detaljerede regler for fastlæggelse af fordringer, herunder procedurer og bilag, samt af morarenter.«

3 Forordningens artikel 79, stk. 1, med overskriften »Anvisning af indtægter«, bestemmer:

»Anvisning af indtægter er den handling, hvorved den ansvarlige anvisningsberettigede ved udstedelse af en indtægtsordre giver regnskabsføreren instruks om at inddrive en fordring, som den ansvarlige anvisningsberettigede har fastlagt.«

4 Forordningens artikel 80, stk. 1, med overskriften »Reglerne vedrørende inddrivelse« bestemmer:

»Regnskabsføreren tager sig af de indtægtsordrer, der er behørigt udstedt af den kompetente anvisningsberettigede med henblik på inddrivelse af fordringer. Regnskabsføreren skal sikre, at Unionen modtager sine indtægter, og sørge for, at Unionens krav bevares.

Regnskabsføreren inddriver Unionens fordringer ved modregning i alle tilfælde, hvor debitor selv har en fordring i forhold til Unionen. Sådanne fordringer skal være sikre, opgjorte og forfaldne til betaling.«

5 Artikel 81 i forordning nr. 966/2012 med overskriften »Forældelsesfrist« lyder således:

»1. Uden at dette berører bestemmelserne i specifikke forordninger eller anvendelsen af afgørelse 2007/436/EF, Euratom, er Unionens fordringer over for tredjemand og tredjemands fordringer over for Unionen underlagt en forældelsesfrist på fem år.

2. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 210 vedrørende fastsættelse af detaljerede regler for forældelsesfristen.«

6 Artikel 81, stk. 1, i forordning nr. 966/2012 er affattet på samme måde som artikel 73a i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT 2002, L 248, s. 1), som ændret ved Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1995/2006 af 13. december 2006 (EUT 2006, L 390, s. 1).

Delegeret forordning (EU) nr. 1268/2012

7 Artikel 81 i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1268/2012 af 29. oktober 2012 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 966/2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget (EUT 2012, L 362, s. 1), bestemmer:

»Ved fastlæggelsen af en fordring sikrer den anvisningsberettigede sig:

a) at fordringen er sikker i den forstand, at den ikke er undergivet nogen betingelse

b) at fordringen er opgjort og beløbet nøjagtigt fastsat

c) at fordringen er forfalden og ikke undergivet nogen frist

d) at debitors identitet er korrekt

e) at konteringen af de beløb, der skal inddrives, er korrekt

f) at bilagene er formelt korrekte, og

g) at der er overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning, navnlig på grundlag af kriterierne i artikel 91, stk. 1, litra a).«

8 Artikel 82, stk. 1 og 2, i den delegerede forordning er affattet således:

»1. Fastlæggelsen af en fordring skal være baseret på bilag, der bekræfter Unionens rettigheder.

2. Inden fastlæggelsen af en fordring kontrollerer den kompetente anvisningsberettigede selv disse bilag eller overvåger på eget ansvar, at denne kontrol er blevet foretaget.«

9 Artikel 93 i den nævnte delegerede forordning med overskriften »Regler for forældelsesfrister« bestemmer:

»1. Forældelsesfristen for Unionens fordringer over for tredjemand begynder at løbe ved udløbet af den frist, som er meddelt debitor i debetnotaen, jf. artikel 80, stk. 3, litra b).

Forældelsesfristen for tredjemands fordringer over for Unionen begynder at løbe fra den dato, hvor den pågældende tredjemands fordring forfalder til betaling i overensstemmelse med den tilsvarende retlige forpligtelse.

[…]

6. Fordringer inddrives ikke efter udløbet af forældelsesfristen, jf. stk. 1-5.«

10 Ordlyden af artikel 93, stk. 1, i delegeret forordning nr. 1268/2012 svarer til ordlyden af artikel 85b, stk. 1, i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 af 23. december 2002 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 1605/2002 (EUT 2002, L 357, s. 1), som ændret ved Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 478/2007 af 23. april 2007 om ændring af forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 1605/2002 (EUT 2007, L 111, s. 13).

Regulativet om omkostningsgodtgørelser og andre godtgørelser til Europa-Parlamentets medlemmer

11 Artikel 27, stk. 3, i regulativet om omkostningsgodtgørelser og andre godtgørelser til Europa-Parlamentets medlemmer (herefter »omkostningsregulativet«) bestemte i den affattelse, der var gældende indtil den 14. juli 2009, følgende:

»Er generalsekretæren efter høring af kvæstorerne sikker på, at der er sket uretmæssige udbetalinger fra de godtgørelser, der er omfattet af dette regulativ, til medlemmer af Europa-Parlamentet, giver han instruks om inddrivelse af sådanne beløb fra det pågældende medlem.«

12 Europa-Parlamentets præsidiums afgørelse af 19. maj og 9. juli 2008 om gennemførelsesbestemmelser til statutten for Europa-Parlamentets medlemmer (EUT 2009, C 159, s. 1) (herefter »gennemførelsesbestemmelserne«), i den affattelse, der er gældende efter den 21. oktober 2010 (EUT 2010, C 283, s. 9), bestemmer i artikel 68 med overskriften »Tilbagekrævning af uberettiget udbetalte beløb«:

»1. Ethvert beløb, der fejlagtigt er udbetalt i henhold til disse gennemførelsesforanstaltninger, kræves tilbagebetalt. Generalsekretæren giver pålæg om inddrivelse af sådanne beløb fra det pågældende medlem.

2. Afgørelsen om tilbagebetaling træffes under hensyntagen til medlemmets udøvelse af sit mandat og til Parlamentets arbejde, og efter at generalsekretæren har hørt det pågældende medlem.

3. Denne artikel finder tilsvarende anvendelse over for tidligere medlemmer og tredjeparter.«

13 Afsnit III i de nævnte gennemførelsesbestemmelser med overskriften »Almindelige og afsluttende bestemmelser« indeholder et kapitel IV vedrørende »Afsluttende bestemmelser«. I dette kapitel IV bestemmer artikel 72 med overskriften »Klage«:

»1. Et medlem, der mener, at den kompetente tjenestegren ikke har anvendt disse gennemførelsesbestemmelser korrekt på vedkommendes tilfælde, kan indgive en skriftlig klage til generalsekretæren.|

Generalsekretærens afgørelse om klagen skal være ledsaget af en begrundelse.

2. Såfremt medlemmet ikke er enig i generalsekretærens afgørelse, kan vedkommende inden for to måneder fra modtagelsen af afgørelsen anmode om, at sagen henvises til kvæstorerne, som træffer afgørelse efter at have hørt generalsekretæren.

3. Er en part i klageproceduren ikke enig i kvæstorernes afgørelse, kan vedkommende inden for to måneder fra modtagelsen af denne afgørelse anmode om, at sagen henvises til Præsidiet, som træffer den endelige afgørelse.

4. Denne artikel finder ligeledes anvendelse på et medlems retssuccessor og på tidligere medlemmer og disses retssuccessorer.«

14 Artikel 74 i gennemførelsesbestemmelserne lyder således:

»Når bortses fra de i afsnit IV fastsatte overgangsbestemmelser, ophæves omkostningsregulativet på datoen for statuttens ikrafttræden.«

Tvistens baggrund

15 Jean-Charles Marchiani var medlem af Parlamentet fra den 20. juli 1999 til den 19. juni 2004. I perioden fra 2001 til 2004 fik han parlamentarisk assistance fra T1 og T2 og fra 2002 til 2004 af B. Den 30. september 2004 underrettede en undersøgelsesdommer ved tribunal de grande instance de Paris (retten i første instans i Paris) (Frankrig) Parlamentets formand om, at de opgaver, som T1 og T2 havde udført i perioden fra 2001 til 2004, muligvis ikke havde nogen reel sammenhæng med arbejdet som parlamentarisk assistent.

16 Ved afgørelse af 4. marts 2009 konstaterede Parlamentets generalsekretær (herefter »generalsekretæren«) efter en kontradiktorisk procedure og efter at have hørt kvæstorerne den 14. januar 2009, at appellanten uberettiget havde fået udbetalt et beløb på 148 160,27 EUR i henhold til artikel 14 i omkostningsregulativet, og pålagde Parlamentets anvisningsberettigede at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på tilbagesøgning af dette beløb.

17 Samme dag fremsendte Parlamentets anvisningsberettigede en debetnota til appellanten med krav om tilbagebetaling af 148 160,27 EUR.

18 Den 14. august 2009 underrettede Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (herefter »OLAF«), efter at generalsekretæren den 21. oktober 2008 havde fremsendt sagsakterne vedrørende de pågældende uregelmæssigheder, Parlamentet og appellanten om, at OLAF ville indlede en undersøgelse.

19 Efter at have foretaget en undersøgelse og en høring af appellanten den 6. juli 2011 fremsendte OLAF den 14. oktober 2011 en kopi af sin endelige undersøgelsesrapport (herefter »OLAF's rapport«) til Parlamentet. OLAF konstaterede i denne rapport, at appellanten uberettiget havde modtaget godtgørelse i forbindelse med de opgaver, som T1, T2 og B havde udført, og anbefalede Parlamentet at iværksætte de nødvendige tiltag for at tilbagesøge de skyldige beløb. Den 25. oktober 2011 underrettede OLAF appellanten om, at undersøgelsen var afsluttet.

20 Den 28. maj 2013 gav generalsekretæren appellanten meddelelse om, at han på grundlag af OLAF's rapport og i henhold til omkostningsregulativets artikel 27, stk. 3, havde til hensigt at foretage tilbagesøgning af alle de beløb, som Parlamentet havde udbetalt til T1, T2 og B., og anmodede appellanten om at fremsætte sine bemærkninger i denne forbindelse.

21 Den 25. juni 2013 afgav appellanten forklaring over for generalsekretæren i forbindelse med en høring. Den 27. juni 2013 fremsendte appellanten et referat af høringen til generalsekretæren. Generalsekretæren hørte kvæstorerne den 2. juli 2013.

22 Generalsekretæren konstaterede i den omtvistede afgørelse, at appellanten, selv om det fremgik af afgørelsen af 4. marts 2009, at der skulle tilbagesøges et beløb på 148 160,27 EUR, uberettiget havde modtaget et yderligere beløb på 107 694,72 EUR, og anmodede Parlamentets anvisningsberettigede om at iværksætte de nødvendige foranstaltninger for at tilbagesøge dette sidstnævnte beløb. Generalsekretæren fandt i det væsentlige, at appellanten ikke havde fremlagt beviser, der kunne godtgøre, at T1, T2 og B. havde udført arbejde i form af parlamentarisk assistance.

23 I den omtvistede afgørelse konstateres, at det samlede beløb, der var udbetalt i form af parlamentarisk assistentgodtgørelse, udgjorde 255 854,99 EUR, idet en del af dette beløb havde været genstand for afgørelsen af 4. marts 2009, og det fastslås, at et beløb på 107 694,72 EUR ikke er i overensstemmelse med omkostningsregulativet og derfor skal tilbagesøges. Den 5. juli 2013 udstedte Parlamentets anvisningsberettigede den omtvistede debetnota med krav om tilbagebetaling af et beløb på 107 694,72 EUR inden den 31. august 2013.

Sagen for Retten og den appellerede dom

24 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 3. september 2013 anlagde appellanten et søgsmål med påstand om annullation af den omtvistede afgørelse og af den omtvistede debetnota.

25 Til støtte for søgsmålet fremsatte appellanten fem anbringender om, for det første, tilsidesættelse af den procedure, der er fastsat i gennemførelsesbestemmelserne, samt af principperne om kontradiktion og om retten til forsvar, for det andet, urigtig anvendelse af omkostningsregulativet, for det tredje, urigtig bedømmelse af de fremlagte bilag, for det fjerde, generalsekretærens manglende upartiskhed og endelig, for det femte, forældelse af de beløb, der kræves tilbagebetalt. Da appellanten var af den opfattelse, at de omhandlede beløb var forældede, og at underskriveren af den omtvistede debetnota ikke havde godtgjort sin egenskab af anvisningsberettiget, nedlagde han endvidere påstand om annullation af debetnotaen.

26 Ved den appellerede dom frifandt Retten Europa-Parlamentet uden at tage stilling til de af Parlamentet rejste formalitetsindsigelser.

Parternes påstande i appelsagen

27 Jean-Charles Marchiani har nedlagt påstand om ophævelse af den appellerede dom.

28 Parlamentet har nedlagt følgende påstande:

— Appellen forkastes.

— Appellanten tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Om appellen

29 Til støtte for appellen har appellanten fremført fem anbringender.

30 Parlamentet er principalt af den opfattelse, at appellen i sin helhed skal forkastes. Parlamentet har subsidiært anført, at de anbringender, der er påberåbt til støtte for appellen, delvist skal afvises og delvist skal forkastes som ugrundede.

Om formaliteten ved appellen i sin helhed

31 Parlamentet har gjort gældende, at appellen i sin helhed skal forkastes med den begrundelse, at appellanten i det væsentlige har indskrænket sig til at gentage de anbringender og argumenter, som han allerede har fremført for Retten, uden at fremkomme med en argumentation, der specifikt vedrører den begrundelse, som Retten har lagt til grund i den appellerede dom.

32 I denne henseende skal det imidlertid konstateres, at Parlamentets argumentation er formuleret generelt og på ingen måde understøttes af en præcis gennemgang af den argumentation, som appellanten har fremført i forbindelse med sin appel.

33 Under disse omstændigheder skal formalitetsindsigelsen forkastes, for så vidt som den er rettet mod appellen i sin helhed.

34 Den konstatering, der er foretaget i den foregående præmis, foregriber dog på ingen måde undersøgelsen af, om visse anbringender taget hver for sig kan fremmes til realitetsbehandling (jf. i denne retning dom af 11.7.2013, Frankrig mod Kommissionen, C-601/11 P, EU:C:2013:465, præmis 70, 71 og 73).

Om det første anbringende

Parternes argumenter

35 Med det første anbringende, som består af seks led, har appellanten i det væsentlige gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl ved anvendelsen af gennemførelsesbestemmelserne, forsynede den appellerede dom med en modstridende begrundelse og tilsidesatte princippet om overholdelse af retten til forsvar.

36 Parlamentet har hertil anført, at det første anbringendes første, femte og sjette led skal afvises fra realitetsbehandling, eftersom appellanten med disse led indskrænker sig til, uden specifikt at kritisere Rettens begrundelse i den appellerede dom, at gentage den argumentation, som han fremførte for sidstnævnte. Derudover er dette anbringende delvist irrelevant og delvist ugrundet.

Domstolens bemærkninger

37 Hvad angår spørgsmålet, om det første anbringendes første, femte og sjette led som påstået af Parlamentet skal afvises fra realitetsbehandling, bemærkes, at såfremt en part bestrider Rettens fortolkning eller anvendelse af EU-retten, kan retsspørgsmål, som Retten har behandlet i første instans, drøftes på ny under en appelsag. Hvis en part nemlig ikke således kunne basere sin appel på anbringender og argumenter, som allerede havde været fremført for Retten, ville appelproceduren blive berøvet en del af sin mening (jf. bl.a. dom af 21.9.2010, Sverige m.fl. mod API og Kommissionen, C-514/07 P, C-528/07 P og C-532/07 P, EU:C:2010:541 præmis 116).

38 Selv om det i det foreliggende tilfælde er korrekt, at visse passager i den argumentation, som appellanten har fremført i forbindelse med det første anbringende, mangler stringens, fremgår det imidlertid klart af appelskriftet, at de argumenter, som er udarbejdet i forbindelse med dette anbringendes første, femte og sjette led, tilsigter at godtgøre, at Retten begik retlige fejl ved anvendelsen af gennemførelsesbestemmelserne og tilsidesatte appellantens ret til forsvar. Disse led kan følgelig fremmes til realitetsbehandling.

39 Appellanten har med det første anbringendes første led anført, at Retten tilsidesatte den udtrykkelige ordlyd af artikel 68, stk. 3, i gennemførelsesbestemmelserne, hvori det præciseres, at denne bestemmelse finder tilsvarende anvendelse over for tidligere medlemmer og tredjeparter, idet den fastslog, at disse gennemførelsesbestemmelser ikke fandt anvendelse på den inddrivelsesprocedure, der blev iværksat over for appellanten, selv om det er ubestridt, at sidstnævnte er et tidligere medlem.

40 I denne forbindelse fremgår det af artikel 68, stk. 1, i gennemførelsesbestemmelserne, at »[e]thvert beløb, der fejlagtigt er udbetalt i henhold til disse gennemførelsesforanstaltninger, kræves tilbagebetalt«. Dette stykke præciserer således det materielle anvendelsesområde for nævnte artikel 68 ved at begrænse dette til inddrivelse af de beløb, der er udbetalt i henhold til disse gennemførelsesforanstaltninger. Det er imidlertid ubestridt, at de i den foreliggende sag omhandlede beløb blev udbetalt til appellanten i medfør af omkostningsregulativet og ikke i medfør af gennemførelsesforanstaltningerne, som trådte i kraft efter de omtvistede udbetalinger. Følgelig kunne Retten i den appellerede doms præmis 27 og 28 uden at begå en retlig fejl udelukke anvendeligheden af artikel 68 i gennemførelsesbestemmelserne i det foreliggende tilfælde, idet den omstændighed, at denne bestemmelse henviser til tidligere medlemmer i denne forbindelse er uden betydning.

41 I øvrigt bemærkes, at denne bestemmelse ifølge artikel 72, stk. 1, 3 og 4, i gennemførelsesbestemmelserne tilsigter at indføre en klageprocedure, som gør det muligt for generalsekretæren at behandle indsigelser fra medlemmer og tidligere medlemmer samt deres retssuccessorer for så vidt angår en korrekt anvendelse af de nævnte bestemmelser i forhold til dem. For så vidt som Retten imidlertid med føje fastslog, at den procedure vedrørende tilbagekrævning af uberettiget udbetalte beløb, der blev iværksat over for appellanten, ikke var baseret på artikel 68 i gennemførelsesbestemmelserne, må det fastslås, at enhver indsigelse fra appellantens side vedrørende forløbet af denne procedure ikke kan anses for at være en klage som omhandlet i denne artikel 72.

42 Følgelig begik Retten ikke nogen retlig fejl ved i præmis 27, 28 og 31 i den appellerede dom at udelukke, at gennemførelsesbestemmelserne fandt anvendelse på proceduren til inddrivelse af de i den foreliggende sag omhandlede fordringer.

43 Under disse omstændigheder må dette anbringendes femte led om, at Retten begik en retlig fejl ved at fastslå, at den omtvistede afgørelse kunne vedtages på grundlag af artikel 78-80 i forordning nr. 966/2012, selv om det alene var gennemførelsesbestemmelserne, som burde have været anvendt på den procedure til tilbagekrævning af uberettiget udbetalte beløb, som blev iværksat over for et tidligere medlem, forkastes.

44 Den blotte omstændighed, at artikel 78-80 i forordning nr. 966/2012 ikke indeholder nærmere bestemmelser specifikt vedrørende proceduren til inddrivelse af fordringer hos medlemmer af Europa-Parlamentet, men vedrører fastlæggelse af Unionens fordringer og anvisning af indtægter, således som Retten bemærkede i den appellerede doms præmis 31, kan ikke gøre gennemførelsesbestemmelserne anvendelige i strid med deres materielle anvendelsesområde.

45 Følgelig skal det første anbringendes første og femte led forkastes.

46 Hvad angår det første anbringendes andet og fjerde led om en angivelig modstridende begrundelse i den appellerede dom for så vidt angår anvendeligheden af artikel 68 i gennemførelsesbestemmelserne samt af omkostningsregulativet i det foreliggende tilfælde konstateres, at disse hviler på en urigtig fortolkning af den appellerede dom.

47 For det første oplyste Retten tydeligt, efter i den appellerede doms præmis 27 og 28 at have fastslået, at gennemførelsesbestemmelserne ikke fandt anvendelse på den procedure, der var iværksat over for appellanten, i denne doms præmis 29, at den ville undersøge appellantens argumenter om en urigtig anvendelse af artikel 68 og 72 i gennemførelsesbestemmelserne uafhængigt af spørgsmålet, om tilbagesøgningen af de uberettiget udbetalte beløb skulle finde sted på grundlag af

gennemførelsesbestemmelserne og »forudsat at gennemførelsesbestemmelserne havde fundet anvendelse«. Det følger heraf, at Retten ikke forsynede den appellerede dom med en modstridende begrundelse for så vidt angår anvendeligheden i det foreliggende tilfælde af nævnte artikel 68, for så vidt som den for fuldstændighedens skyld foretog en undersøgelse af tilsidesættelsen af gennemførelsesbestemmelserne.

48 For det andet fremgår det af den appellerede dom, at Retten i den nævnte doms præmis 27 fastslog, at selv om udbetalingen af de pågældende beløb, som fandt sted mellem 2001 og 2004, skete på grundlag af omkostningsregulativet, var sidstnævnte blevet ophævet, således som Retten anførte i samme doms præmis 30, på tidspunktet for ikrafttrædelsen af Europa-Parlamentets afgørelse 2005/684/EF, Euratom, af 28. september 2005 om vedtagelse af statutten for Europa-Parlamentets medlemmer (EUT 2005, L 262, s. 1). Under disse omstændigheder fandt Retten med føje, i den appellerede doms præmis 31, uden at forsyne dommen med nogen form for modstridende begrundelse i denne henseende, at proceduren til inddrivelse af de uberettiget udbetalte beløb, i den kontekst, som den omtvistede afgørelse blev vedtaget i i 2013, ikke kunne baseres på omkostningsregulativet.

49 Eftersom Retten, således som det fremgår af denne doms præmis 40-44, med føje fastslog, at gennemførelsesbestemmelserne ikke fandt anvendelse i det foreliggende tilfælde, må det i øvrigt ligeledes konstateres, at det tredje og fjerde led i appellantens første anbringende, for så vidt som de vedrører en fejlagtig fortolkning af samspillet mellem artikel 68 og artikel 72 i de nævnte gennemførelsesbestemmelser, samt en urigtig gengivelse af indholdet af skrivelsen af 27. juni 2013, der ifølge appellanten burde have været opfattet som en klage som omhandlet i nævnte artikel 72, er rettet mod ufornødne begrundelser i den appellerede dom og i medfør af Domstolens faste praksis ikke kan medføre ophævelse af denne dom (jf. dom af 21.12.2011, Frankrig mod People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, præmis 79, og af 13.2.2014, Ungarn mod Kommissionen, C-31/13 P, EU:C:2014:70, præmis 82).

50 Henset til ovenstående skal det første anbringendes andet, tredje og fjerde led forkastes.

51 Hvad endelig angår dette anbringendes sjette led vedrørende Rettens retlige fejl for så vidt angår dens bedømmelse af Parlamentets angivelige tilsidesættelse af appellantens ret til forsvar bemærkes, at princippet om overholdelse af retten til forsvar, under enhver procedure, der iværksættes over for en person, og som kan munde ud i en retsakt, der indeholder et klagepunkt mod den pågældende, er et grundlæggende fællesskabsretligt princip, som skal overholdes, selv om der ikke er fastsat specifikke bestemmelser herom. Dette princip indebærer, at adressater for en beslutning, der i væsentlig grad påvirker deres interesser, skal have mulighed for at gøre deres synspunkter gældende vedrørende de omstændigheder, der er lagt dem til last som grundlag for disse afgørelser (jf. i denne retning dom af 12.2.1992, Nederlandene m.fl. mod Kommissionen, C-48/90 og C-66/90, EU:C:1992:63, præmis 44-45, af 24.10.1996, Kommissionen mod Lisrestal m.fl., C-32/95 P, EU:C:1996:402, præmis 30, og af 9.6.2005, Spanien mod Kommissionen, C-287/02, EU:C:2005:368, præmis 37).

52 Med dette led har appellanten imidlertid foreholdt Retten, at denne i den appellerede doms præmis 37 med urette fandt, at den manglende fremsendelse af hans skrivelse af 27. juni 2013 til kvæstorerne ikke tilsidesatte hans ret til forsvar, eftersom disse kvæstorer afgav deres udtalelse uden at kende appellanten synspunkt.

53 I denne henseende fremgår det af den appellerede doms præmis 32-39, at Retten undersøgte, om appellantens ret til forsvar i mangel af en specifik procedure til tilbagekrævning af uberettiget udbetalte beløb som fastsat i forordning nr. 966/2012, var blevet overholdt i den procedure, der førte til vedtagelsen af den omtvistede afgørelse. Retten konstaterede i den appellerede doms præmis 33, uden at dette er blevet anfægtet af appellanten i dennes appel, at generalsekretæren inden vedtagelsen af den omtvistede afgørelse »dels hørte appellanten, dels hørte kvæstorerne«.

54 Appellanten har heller ikke gjort gældende, at Retten i den appellerede doms præmis 36 foretog en urigtig gengivelse af bedømmelsen af de faktiske omstændigheder, hvorefter kvæstorerne, i modsætning til, hvad han havde påstået for Retten, ikke traf afgørelse i den procedure, der førte til vedtagelsen af den omtvistede afgørelse, men kun var blevet hørt, idet deres udtalelse ikke havde været bindende for generalsekretæren i forbindelse med vedtagelsen af denne afgørelse.

55 Som Retten konstaterede i den appellerede doms præmis 37, uden at denne bedømmelse er blevet anfægtet af appellanten i appellen, udgør skrivelsen af 27. juni 2013, selv om Parlamentet erkendte, at denne skrivelse ikke blev fremsendt til kvæstorerne, kun et referat, udarbejdet af appellanten, af den høring, som generalsekretæren foretog af førstnævnte. I mangel af yderligere bevis for, hvorledes den manglende fremsendelse af denne skrivelse til kvæstorerne i forbindelse med disses høring tilsidesætter de krav, der følger af overholdelsen af appellantens ret til forsvar, jf. denne doms præmis 51, må det imidlertid fastslås, at Retten med føje forkastede appellantens argument om tilsidesættelse af hans ret til forsvar. Følgelig skal det sjette led i det første appelanbringende forkastes.

56 Henset til ovenstående betragtninger skal det første anbringende forkastes i sin helhed.

Om det andet anbringende

Parternes argumenter

57 Appellanten har med det andet anbringende gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl ved i den appellerede doms præmis 54 at fastslå, at bevisbyrden vedrørende anvendelsen af assistentgodtgørelsen til parlamentsmedlemmer i overensstemmelse med omkostningsregulativet i forbindelse med proceduren til inddrivelse af disse godtgørelser påhvilede appellanten og ikke Parlamentet. Retten burde, henset til omstændighederne, have fastslået, at bevisbyrden påhvilede Parlamentet, dels fordi appellanten havde opfyldt de i dette regulativ fastsatte betingelser for så vidt angår tildeling af den nævnte godtgørelse på det tidspunkt, hvor han anmodede herom, dels fordi den omtvistede afgørelse blev vedtaget mere end ni år efter udløbet af appellantens parlamentsperiode.

58 Parlamentet har anført, at dette anbringende, for så vidt som det vedrører en urigtig anvendelse af omkostningsregulativet for så vidt angår bevisbyrden for en korrekt anvendelse af assistentgodtgørelsen til parlamentsmedlemmer, er irrelevant, eftersom det er rettet mod ufornødne begrundelser i den appellerede dom. For så vidt som det vedrører tilsidesættelsen af princippet om en rimelig frist hvad angår den nævnte bevisbyrde er Parlamentet af den opfattelse, at det er ugrundet.

Domstolens bemærkninger

59 Det må konstateres, at det andet anbringende, for så vidt som det vedrører en retlig fejl, som Retten begik, da den i den appellerede doms præmis 54 fastslog, at »det tilkom [...] sagsøgeren at fremlægge de beviser, som gør det muligt at anfægte den [omtvistede] afgørelse, for så vidt som det heri er anført, at han ikke har fremlagt beviser, som gør det muligt at godtgøre, at de pågældende parlamentariske assistenter havde udført arbejde i form af parlamentarisk assistance som omhandlet i omkostningsregulativets artikel 14«, er rettet mod ufornødne begrundelser i den appellerede dom. Det fremgår nemlig af denne præmis 54, at appellantens klagepunkt vedrørende bevisbyrden, som angiveligt påhviler Parlamentet, blev fremsat første gang for Retten i forbindelse med replikken, og at det derfor blev afvist af Retten.

60 I dette omfang skal dette anbringende følgelig, i medfør af den i denne doms præmis 49 nævnte retspraksis, forkastes som irrelevant.

61 For så vidt som appellanten ligeledes har gjort gældende, at Retten med urette fordelte bevisbyrden til fordel for Parlamentet for så vidt angår anvendelsen af assistentgodtgørelsen til parlamentsmedlemmer i overensstemmelse med omkostningsregulativet til trods for den lange periode, som forløb mellem udløbet af parlamentsmedlemmets mandat og datoen for den omtvistede afgørelse, skal det påpeges, at det fremgår af sagsakterne i første instans, at en sådan argumentation ikke blev fremført for Retten. Følgelig er dette argument nyt og skal afvises i medfør af Domstolens faste praksis (dom af 8.3.2016, C-431/14 P, EU:C:2016:145, præmis 55 og den deri nævnte retspraksis).

62 Det andet anbringende skal derfor forkastes.

Om det tredje anbringende

Parternes argumenter

63 Appellanten har med det tredje anbringende for det første gjort gældende, at Retten tilsidesatte kontradiktionsprincippet ved at undlade at tage stilling til tilsidesættelsen af artikel 6 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter »EMRK«), selv om EMRK gælder for Parlamentet i dets egenskab af EU-institution.

64 Appellanten er dernæst af den opfattelse, at princippet om upartiskhed, således som dette følger af artikel 6 i EMRK, har en større rækkevidde end princippet om god forvaltningsskik, som Retten lagde til grund i den appellerede dom i forbindelse med dens stillingtagen til det tilsvarende anbringende, som blev påberåbt til støtte for stævningen for denne. Retten har følgelig ligeledes tilsidesat princippet om upartiskhed.

65 Parlamentet har principalt gjort gældende, at det tredje anbringende skal afvises fra realitetsbehandling, eftersom appellanten indskrænker sig til at gentage de argumenter, som han allerede har fremført for Retten. I øvrigt er dette anbringende baseret på en urigtig fortolkning af den appellerede dom, eftersom Retten behørigt begrundede sin afvisning af anbringendet om, at generalsekretæren angiveligt var partisk. Under alle omstændigheder kan artikel 6 i EMRK ikke finde anvendelse på proceduren for generalsekretæren.

Domstolens bemærkninger

66 Hvad indledningsvis angår Parlamentets argument om, at det tredje anbringende skal afvises fra realitetsbehandling, bemærkes, henset til den i denne doms præmis 37 anførte retspraksis, at såfremt en part bestrider Rettens fortolkning eller anvendelse af EU-retten, kan retsspørgsmål, som Retten har behandlet i første instans, drøftes på ny under en appelsag, idet appelproceduren i modsat fald ville blive berøvet en del af sin mening. Dette argument er så meget mere relevant, når det foreholdes Retten, at denne med urette undlod at undersøge et af appellantens anbringender (jf. kendelse af 22.6.2004, Meyer mod Kommissionen, C-151/03 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2004:381, præmis 50).

67 Appellanten har imidlertid med sit tredje anbringende gjort gældende, at Retten i det foreliggende tilfælde undlod at tage stilling til hans argument om tilsidesættelse af artikel 6 i EMRK. Det tredje appelanbringende skal følgelig antages til realitetsbehandling.

68 I denne forbindelse bemærkes, at appellanten med argumentet om, at Retten ikke tog stilling til klagepunktet vedrørende artikel 6 i EMRK, reelt har foreholdt Retten, at denne ikke i forbindelse med undersøgelsen af klagepunktet vedrørende tilsidesættelse af princippet om upartiskhed tog stilling til

hans argument, som blev fremført for første gang i forbindelse med replikken, hvorefter dette princip ligeledes er knæsat i nævnte artikel 6, som finder anvendelse på Parlamentet i dets egenskab af EU-institution.

69 Det følger imidlertid af fast retspraksis, at Rettens forpligtelse til at begrunde sine afgørelser ikke indebærer, at den er forpligtet til at tage nærmere stilling til hvert eneste anbringende, som var blevet påberåbt (jf. dom af 9.9.2008, FIAMM m.fl. mod Rådet og Kommissionen, C-120/06 P og C-121/06 P, EU:C:2008:476, præmis 91, og kendelse af 29.10.2009, Portela mod Kommissionen, C-85/09 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2009:685, præmis 31). Rettens begrundelse kan således fremgå indirekte, forudsat at de berørte parter kan få kendskab til begrundelsen for Rettens afgørelse, og Domstolen kan råde over de oplysninger, der er nødvendige for, at den kan udøve sin prøvelsesret (jf. bl.a. dom af 22.5.2008, sag C-266/06 P, Activision Blizzard Germany mod Kommissionen, C-266/06 P, EU:C:2008:295, præmis 103, og af 8.3.2016, Grækenland mod Kommissionen, C-431/14 P, EU:C:2016:145, præmis 38).

70 Henset til denne retspraksis må det konstateres, at selv om Retten i den appellerede doms præmis 63-68 ikke udtrykkeligt tog stilling til artikel 6 i EMRK følger det imidlertid klart af den begrundelse, som Retten lagde til grund, at den tog stilling til klagepunktet vedrørende princippet om upartiskhed ved at forkaste dette med en begrundelse, som gør det muligt for appellanten at forstå begrundelsen for Rettens afgørelse og for Domstolen at udøve sin prøvelsesret. I denne henseende bemærkede Retten bl.a. i den appellerede doms præmis 63, at princippet om god forvaltningsskik, som finder anvendelse på alle Unionens institutioner, indebærer en forpligtelse for enhver institution til upartisk at undersøge alle relevante omstændigheder i det foreliggende tilfælde. I øvrigt bemærkede Retten i denne doms præmis 64, at generalsekretæren over for Præsidiet skal afgive en højtidelig forsikring om, at han vil udøve sine funktioner fuldstændig upartisk og samvittighedsfuldt. Retten fastslog dernæst i den nævnte doms præmis 65-68, efter en indgående undersøgelse, at generalsekretæren ikke havde tilsidesat denne forsikring, da han vedtog den omtvistede afgørelse. Retten tog således i den appellerede doms præmis 63-68 stilling til appellantens klagepunkt om tilsidesættelse af princippet om upartiskhed.

71 Uden at det er fornødent at tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt artikel 6 i EMRK finder anvendelse på en af Parlamentet iværksat administrativ procedure vedrørende tilbagesøgning af uberettiget udbetalte beløb, bemærkes i øvrigt, at for så vidt som appellanten har indskrænket sig til at gøre gældende, at princippet om upartiskhed således som det følger af denne bestemmelse har en større rækkevidde end i sammenhæng med princippet om god forvaltningsskik, har han imidlertid ikke fremført noget retligt argument, som gør det muligt at anfægte Rettens konstateringer i den appellerede doms præmis 63-68.

72 Følgelig skal dette argument afvises fra realitetsbehandling i medfør af Domstolens faste praksis, hvorefter et appelskrift præcist skal angive, hvilke elementer der anfægtes i den dom, som påstås ophævet, samt de retlige argumenter, der særligt støtter denne påstand (dom af 11.4.2013, Mindo mod Kommissionen, C-652/11 P, EU:C:2013:229, præmis 21, og af 3.10.2013, Inuit Tapiriit Kanatami m.fl. mod Parlamentet og Rådet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, præmis 46).

73 Herefter skal det tredje anbringende, som er fremført til støtte for appellantens appel, forkastes.

Om det fjerde anbringende

74 Med sit fjerde anbringende har appellanten gjort gældende, at Retten ved at fastslå, at inddrivelsen af de uberettiget udbetalte beløb ikke var forældet, begik en retlig fejl. Dette anbringende består af fire led. Først foretages en undersøgelse af dette anbringendes tredje led, og dette anbringendes første og andet led undersøges samlet.

Om det fjerde anbringendes tredje led

– Parternes argumenter

75 Med det fjerde anbringendes tredje led har appellanten foreholdt Retten, at denne tilsidesatte princippet om beskyttelse af den berettigede forventning ved at fastslå, at appellanten ikke kunne tro, at han ikke længere ville blive afkrævet de beløb, som han havde fået udbetalt i assistentgodtgørelse til parlamentsmedlemmer, som følge af den lange periode, der var forløbet mellem den dato, hvor disse beløb var blevet udbetalt til ham, og datoen for vedtagelsen af den omtvistede afgørelse.

76 Parlamentet har bestridt appellantens argumentation.

– Domstolens bemærkninger

77 Det bemærkes, at retten til at påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning forudsætter, at præcise, ubetingede og samstemmende forsikringer, der hidrører fra en pålidelig kilde med den nødvendige bemyndigelse, er fremsat af Unionens kompetente myndigheder over for den pågældende (jf. bl.a. dom af 22.6.2006, Belgien og Forum 187 mod Kommissionen, C-182/03 og C-217/03, EU:C:2006:416, præmis 147, og af 7.4.2011, Grækenland mod Kommissionen, C-321/09 P, EU:C:2011:218, præmis 45).

78 I denne forbindelse fastslog Retten i den appellerede doms præmis 80, at appellanten ikke havde fremført noget argument, som gjorde det muligt at antage, at han, henset til omstændighederne i den foreliggende sag, havde fået en berettiget forventning om, at de pågældende beløb ikke kunne tilbagesøges. I øvrigt bemærkede Retten, at de elementer, som den rådede over vedrørende forløbet af den procedure, der var iværksat over for appellanten, udelukkede, at denne kunne have en sådan forventning, og dette til trods for den lange periode, der var forløbet siden de faktiske omstændigheder, der havde ført til vedtagelsen af den omtvistede afgørelse.

79 Henset til den i denne doms præmis 77 anførte retspraksis bemærkes således, at Retten med føje fastslog, at den blotte omstændighed, at der var gået lang tid fra den dato, hvor disse beløb var blevet udbetalt, og til datoen for vedtagelsen af den omtvistede afgørelse, ikke i sig selv og i mangel af andre relevante elementer er tilstrækkelig til, at der hos appellanten opstår en berettiget forventning om, at han ikke længere vil blive afkrævet de pågældende beløb.

80 Følgelig skal det fastslås, at Retten med føje forkastede appellantens klagepunkt om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.

81 Det følger heraf, at det fjerde anbringendes tredje led er ugrundet.

Om det fjerde anbringendes første og andet led

– Parternes argumenter

82 Med det fjerde anbringendes første led har appellanten gjort gældende, at Retten tilsidesatte forordning nr. 1605/2002 og forordning nr. 478/2007 ved at fastslå, at de i henhold til den omtvistede afgørelse krævede beløb ikke var forældede, selv om den burde have fundet, at de beløb, der blev udbetalt i 2001 og primo 2002 var forældede i 2007, i medfør af den forældelsesfrist på fem år, der er fastsat i forordning nr. 1605/2002. Hvad angår de beløb, der blev udbetalt i anden halvdel af 2002 og indtil 2004, vil ikrafttrædelsen af forordning nr. 478/2007, hvori præciseres, at forældelsesfristen på fem år

begyndte at løbe ved udløbet af den frist, som er meddelt debitor i debetnotaen, ikke kunne have afbrudt den igangværende forældelse, eftersom Parlamentet i det foreliggende tilfælde ikke havde udstedt nogen debetnota i den resterende del af forældelsesperioden.

83 Med det fjerde anbringendes andet led har appellanten gjort gældende, at Retten ved at forkaste hans argumentation, hvorefter den omtvistede debetnota, som blev vedtaget på grundlag af den delegerede forordning nr. 1268/2012, ikke kan genåbne de forældelsesfrister, som udløb i 2009, tilsidesat princippet om ikke-tilbagevirkende kraft.

84 Parlamentet har bestridt appellantens argumentation.

– Domstolens bemærkninger

85 Med det fjerde anbringendes første og andet led har appellanten anført, at der i Unionens lovgivning, som var gældende på tidspunktet for udbetalingen af de omtvistede beløb, var fastsat en forældelsesfrist på fem år for Unionens fordringer over for tredjemand, og at reglen vedrørende denne frists begyndelsestidspunkt, hvorefter fristen begynder at løbe fra den dato, der er anført i debetnotaen, først blev vedtaget i 2007.

86 Det bemærkes i denne forbindelse, at Domstolen allerede har præciseret, at artikel 73a i forordning nr. 1605/2002, som fastsatte en forældelsesfrist på fem år for Unionens fordringer, ikke i sig selv, uden gennemførelsesbestemmelserne hertil, med føje kunne påberåbes med henblik på at godtgøre, at en fordring fra Unionen var forældet (jf. dom af 13.11.2014, Nencini mod Parlamentet, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, præmis 43 og 44).

87 Følgelig fastsætter denne artikel 73a, der skal læses sammen med gennemførelsesbestemmelserne hertil, som er fastsat i artikel 85b i forordning nr. 2342/2002, en forældelsesfrist på fem år for at gøre det muligt for Unionens organer at tilbagesøge Unionens fordringer over for tredjemand, idet denne frists begyndelsestidspunkt løber fra udløbet af den frist, som er meddelt debitor i debetnotaen (jf. dom af 13.11.2014, Nencini mod Parlamentet, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, præmis 45 og 46).

88 Denne fortolkning gælder ligeledes for artikel 81 i forordning nr. 966/2012 og for artikel 93 i delegeret forordning nr. 1268/2012, som var gældende på tidspunktet for vedtagelsen af den omtvistede afgørelse, eftersom disse bestemmelser i det væsentlige svarer til henholdsvis artikel 73a i forordning nr. 1605/2002 og artikel 85b i forordning nr. 2342/2002.

89 I modsætning til, hvad appellanten synes at mene, fastsatte disse bestemmelser ingen frist, inden for hvilken en debetnota skulle fremsendes til debitor at regne fra datoen for den begivenhed, der udløser den pågældende fordring (jf. i denne retning dom af 13.11.2014, Nencini mod Parlamentet, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, præmis 47). Det følger heraf, at Retten med føje fastslog, at de i den omtvistede afgørelse omhandlede fordringer ikke var forældede, og at den omtvistede afgørelse ikke var blevet vedtaget i strid med princippet om forbud mod tilbagevirkende kraft.

90 Under disse omstændigheder skal det fjerde anbringendes første og andet led forkastes som ugrundede.

Om det fjerde anbringendes fjerde led

– Parternes argumenter

91 Med det fjerde anbringendes fjerde led har appellanten gjort gældende, at Retten tilsidesatte rækkevidden af princippet om en rimelig frist ved ikke at tage hensyn til alle de relevante omstændigheder i sagen. Appellanten er af den opfattelse, at Retten, henset til størrelsen af de

pågældende beløb, sagens begrænsede kompleksitet samt appellantens eksemplariske adfærd, burde have fastslået, at den frist på næsten ti år mellem ophøret af appellantens mandat og Parlamentets vedtagelse af den omtvistede afgørelse, var urimelig.

92 Parlamentet har principalt gjort gældende, at Retten i det foreliggende tilfælde ikke burde have undersøgt en tilsidesættelse af en rimelig frist, eftersom denne tilsidesættelse ikke var blevet rejst for Retten af appellanten. Hvis det imidlertid måtte antages, at Retten ex officio rejste anbringendet om tilsidesættelse af en rimelig frist, begik sidstnævnte en retlig fejl, eftersom dette anbringende ikke falder ind under kategorien af anbringender, som kunne eller skulle have været rejst ex officio af Retten. Under alle omstændigheder burde Retten have opfordret parterne til at fremsætte deres bemærkninger hertil. Under disse omstændigheder anmoder Parlamentet Domstolen om at foretage en ændring i den appellerede doms begrundelse.

93 Parlamentet har subsidiært gjort gældende, at princippet om en urimelig frist ikke blev tilsidesat af Retten.

– Domstolens bemærkninger

94 Det bemærkes, at Domstolen allerede har fastslået, at Unionens retsinstanser ikke ex officio kan efterprøve, om en forældelsesfrist er overholdt, hvilket skal gøres gældende af den berørte part (dom af 8.11.2012, Evropaïki Dynamiki mod Kommissionen, C-469/11 P, EU:C:2012:705, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis). I det foreliggende tilfælde er det ubestridt, at appellanten for Retten udtrykkeligt rejste klagepunktet om, at Parlamentet havde handlet for sent for så vidt angår fastlæggelsen af dens fordring, for så vidt som Parlamentet tilsidesatte bestemmelserne i forordning nr. 1605/2002 og forordning nr. 2342/2002, som fastsætter de forældelsesregler, der finder anvendelse på Unionens fordringer over for tredjemand.

95 I denne sammenhæng fastslog Retten med føje, således som det fremgår af denne doms præmis 89, at ingen EU-retlig bestemmelse præciserede den frist, inden for hvilken en debetnota, dvs. den retsakt, hvorved en EU-institutions fastlæggelse af en fordring meddeles debitor, skulle fremsendes til sidstnævnte.

96 Det fremgår imidlertid af Domstolens praksis, at kravet om retssikkerhed under disse omstændigheder kræver, at EU-institutionerne udøver deres beføjelser inden for en rimelig frist (jf. i denne retning dom af 24.9.2002, Falck og Acciaierie di Bolzano mod Kommissionen, C-74/00 P og C-75/00 P, EU:C:2002:524, præmis 139-141 og den deri nævnte retspraksis, af 28.2.2013, Fornyet prøvelse Arango Jaramillo m.fl. mod EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, præmis 28, og af 13.11.2014, Nencini mod Parlamentet, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, præmis 47 og 48), således som Retten ligeledes bemærkede i den appellerede doms præmis 81.

97 Det følger heraf, at Retten i den appellerede doms præmis 81-87, når de gældende love intet indeholder herom, og henset til sagens omstændigheder, med føje tog stilling til appellantens argumenter om, at Parlamentet handlede for sent vedrørende fastlæggelsen af de fordringer, som den havde over for ham, ligeledes henset til princippet om en rimelig frist.

98 Følgelig skal sidstnævntes indsigelser, jf. denne doms præmis 92, forkastes, og der skal foretages en undersøgelse af rigtigheden af det fjerde led i appellantens fjerde anbringende, hvorved sidstnævnte har gjort gældende, at Retten tilsidesatte rækkevidden af princippet om en rimelig frist.

99 I denne henseende bemærkes, at den rimelige karakter af en frist skal vurderes på grundlag af samtlige omstændigheder i den konkrete sag, herunder navnlig tvistens betydning for den pågældende, sagens kompleksitet og de forskellige led i den processuelle procedure, som EU-institutionen har fulgt, samt de involverede parters adfærd under sagens behandling (jf. i denne retning dom af 15.7.2004, Spanien

mod Kommissionen, C-501/00, EU:C:2004:438, præmis 53, af 7.4.2011, Grækenland mod Kommissionen, C-321/09 P, EU:C:2011:218, præmis 34, og af 28.2.2013, Fornyet prøvelse Arango Jaramillo m.fl. mod EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis).

100 Den rimelige karakter af en frist kan nemlig ikke fastlægges under henvisning til en bestemt maksimumsgrænse, der fastsættes på abstrakt vis (dom af 7.4.2011, Grækenland mod Kommissionen, C-321/09 P, EU:C:2011:218, præmis 33, og af 28.2.2013, Fornyet prøvelse Arango Jaramillo m.fl. mod EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, præmis 29 og 30).

101 Hvad angår den specifikke kontekst, som gør sig gældende i den foreliggende sag, har Domstolen allerede præciseret, at artikel 73a i forordning nr. 1605/2002, som i det væsentlige svarer til artikel 81 i forordning nr. 966/2012, tilsigter tidsmæssigt at begrænse muligheden for at inddrive Unionens fordringer over for tredjemand, for at opfylde princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning og med henblik herpå fastsætter en frist på fem år, og at artikel 85b i forordning nr. 2342/2002, som svarer til artikel 93, stk. 1, i delegeret forordning nr. 1268/2012, bestemmer, at denne frist begynder at løbe ved udløbet af den frist, som er meddelt debitor i debetnotaen (jf. i denne retning dom af 13.11.2014, Nencini mod Parlamentet, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, præmis 45).

102 Henset til denne artikel 73a er det fastslået, at når de gældende love for så vidt angår fristen for en EU-institutions fremsendelse af en debetnota til debitor intet indeholder herom, skal denne frist principielt formodes at være urimelig, når denne fremsendelse sker efter en frist på fem år at regne fra det tidspunkt, hvor institutionen normalt har været i stand til at gøre sin fordring gældende (jf. i denne retning dom af 13.11.2014, Nencini mod Parlamentet, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, præmis 48 og 49).

103 I denne forbindelse må det antages, at en EU-institution, henset til artikel 78, stk. 1 og 2, i forordning nr. 966/2012 samt til artikel 81 og artikel 82 i delegeret forordning nr. 1268/2012, normalt er i stand til at gøre sin fordring gældende fra det tidspunkt, hvor denne institution råder over bilag, som gør det muligt at identificere en given fordring som værende sikker, opgjort og forfalden til betaling, eller kunne have rådet over sådanne bilag, hvis den havde handlet med den krævede omhu.

104 I denne sammenhæng skal det præciseres, at en varighed på mere end fem år mellem det tidspunkt, hvor institutionen normalt har været i stand til at gøre sin fordring gældende, og tidspunktet for fremsendelse af en debetnota, ikke automatisk kan medføre en tilsidesættelse af princippet om en rimelig frist. Det må nemlig ligeledes, henset til den i denne doms præmis 99 anførte retspraksis, undersøges, om en sådan varighed kan forklares ved de konkrete omstændigheder i sagen.

105 Domstolen henviste således i præmis 49 i dom af 13. november 2014, Nencini mod Parlamentet (C-447/13 P, EU:C:2014:2372), til den i denne præmis omhandlede periode på fem år, ikke som værende en maksimumsfrist, efter hvilken institutionens fremsendelse af en debetnota, uafhængigt af de foreliggende omstændigheder, vil skulle anses for nødvendigvis at være sket efter en urimelig frist, men til støtte for den formodning, som er nævnt i denne doms præmis 102, og som i øvrigt kan afkræftes.

106 Ligeledes vil det kunne forholde sig således, at en fremsendelse af en sådan debetnota inden for en frist, som er kortere end den nævnte frist på fem år, i en sag, som er af begrænset kompleksitet, som har væsentlig betydning for debitor, eller med hensyn til hvilken EU-institutionen har udvist manglende omhu, bl.a. for så vidt angår indhentelsen af bilag, som gør det muligt for den at identificere en fordring som sikker, opgjort og forfalden til betaling, ikke opfylder kravene om en rimelig frist. I et sådant tilfælde påhviler det debitor at føre bevis for, at en sådan frist, som er kortere end fristen på fem år, er urimelig.

107 I det foreliggende tilfælde ønsker Parlamentet med den omtvistede afgørelse, at appellanten tilbagebetaler et supplerende beløb, som han fik udbetalt af Parlamentet i assistentgodtgørelse til parlamentsmedlemmer, og som føjes til det beløb, som allerede blev krævet tilbage ved

generalsekretærens afgørelse af 4. marts 2009 med krav om tilbagebetaling. Dette krav om supplerende tilbagebetaling blev truffet efter modtagelsen, den 14. oktober 2011, af OLAF's rapport, hvoraf det fremgår, at ingen af appellantens tre assistenter udførte arbejde som parlamentariske assistenter. Under disse omstændigheder må det antages, at Parlamentet i det foreliggende tilfælde normalt var i stand til at gøre sin fordring gældende, i den i denne doms præmis 103 præciserede betydning, fra tidspunktet for modtagelsen af denne rapport. Eftersom den omtvistede debetnota blev udstedt af Parlamentet den 5. juli 2013, kan den frist, inden for hvilken sidstnævnte blev fremsendt til appellanten, ikke anses for urimelig.

108 Følgelig kunne Retten, i overensstemmelse med den i denne doms præmis 99 anførte retspraksis, uden at begå en retlig fejl fastslå, at Parlamentet, da det vedtog den omtvistede afgørelse og den omtvistede debetnota, henset til omstændighederne i sagen, ikke tilsidesatte de forpligtelser, som påhvilede det i henhold til princippet om en rimelig frist, navnlig forpligtelserne vedrørende EU-institutionens adfærd og omhu i forbindelse med forvaltningen af den procedure, som førte til vedtagelsen af denne afgørelse og denne debetnota.

109 På baggrund af det ovenstående er det fjerde anbringendes fjerde led, som appellanten har påberåbt sig til støtte for appellen, ugrundet.

110 Det fjerde anbringende skal følgelig forkastes i det hele.

Om det femte anbringende

111 Appellanten har med det femte anbringende gjort gældende, at Retten forkastede hans påstand om annullation af den omtvistede debetnota, selv om den burde have fastslået, at de med den omtvistede afgørelse krævede beløb var forældede, og følgelig have annulleret denne debetnota.

112 Parlamentet har anført, at de argumenter, som appellanten har anført i forbindelse med dette anbringende, blot er en gentagelse af de for Retten fremførte argumenter. Under alle omstændigheder bør de forkastes, eftersom appellanten med urette har påstået, at inddrivelsen af de i den omtvistede afgørelse omhandlede beløb var forældet.

113 Hvad angår det femte anbringende bemærkes blot, at den omstændighed, at det fjerde anbringende om tilsidesættelse af reglerne om forældelse og af princippet om en rimelig frist blev forkastet, dermed og af de samme grunde indebærer, at det femte anbringende skal forkastes.

114 Da ingen af appelanbringenderne kan tiltrædes, skal appellen forkastes i sin helhed.

Sagens omkostninger

115 I henhold til artikel 184, stk. 2, i Domstolens procesreglement træffer Domstolen afgørelse om sagens omkostninger, såfremt appellen forkastes.

116 I henhold til samme procesreglements artikel 138, stk. 1, der i medfør af procesreglementets artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, pålægges den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom.

117 Da appellanten har tabt sagen, og Parlamentet har nedlagt påstand om, at appellanten tilpligtes at betale sagens omkostninger, pålægges det appellanten at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Store Afdeling):

1) Appellen forkastes.

2) Jean-Charles Marchiani betaler sagens omkostninger.

Underskrifter